

TEHERGÉPKOCSI- VEZETŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

TEHERGÉPKOCSI-VEZETŐ

Feladatok és tevékenységek

Több mint százhusz év telt el 1886-óta, amikor is Carl Benz, mannheim-i mérnök bemutatta az első gépkocsit, mely három kerék meghajtású és benzínüzemű volt. Ki gondolta volna akkor erről a találmányról, hogy forradalmasítani fogja a közúti szállítást? Ehhez azonban az úthálózat rendkívüli fejlesztése is szükséges volt. Ha ma egy század eleji ősünk megállna egy főút mellett, nagyon megrémülne. A patazajhoz szokott füle nehezen tudná elviselni, a „gépszörnyetegek” zúgását. Lehet, hogy irtózna is tőlük. De ha elmesélnénk neki, hogy mennyi munkától kímélik meg az embert ezek a járművek és a kereskedelem is milyen hallatlan nagy fejlődést köszönhet nekik, biztos megenyhülne a szíve.

A fejlett nyugati fogyasztói társadalom kialakulásában, hallatlan nagy szerepe volt a közúti áruszállítás gépesítésének. Az ipari termelésnek és kereskedelemnek a 20. században bekövetkező robbanásszerű fejlődése, soha nem látott árutömeggel árasztotta el a piacot. Az alapanyagok előfordulási helye, az áruk termelési helye és a vásárlók lakóhelye azonban legtöbbször nem esett egybe. Ezt a problémát oldotta fel a teherszállítás. A vízi utak és vasúti pályák helyhez kötöttségük miatt legtöbbször a rendeltetési helyek korlátozott megközelítését teszik csak lehetővé. A közúti hálózat teljessége biztosítja az áruk rendeltetési helyének teljes megközelítését. A közúti teherszállításnak pedig a főszereplője a tehergépkocsi-vezető.

Mivel is foglalkozik a tehergépkocsi-vezető?

A különféle áruk szállítását, fel-, illetve lerakódását az ehhez kapcsolódó fuvarokmányok vezetését és az áru rendeltetési helyre történő kiszállítását végzi a tehergépkocsi-vezető.

A tehergépkocsi-vezető munkájára talán az előírások folyamatos betartása a legjellemzőbb. Ahhoz, hogy valaki a közúti forgalomban balesetmentesen közlekedni tudjon a közlekedési szabályok (KRESZ) betartása szükséges. A biztonságos és zavartalan közlekedés alapvető feltétele, hogy a közlekedési szabályokat mindenki betartsa és számíthasson arra, hogy azokat mások is megtartják. Emellett szükséges az is, hogy a közlekedés résztvevői

előzékenyek és türelmesek legyenek egymással szemben. A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezéseket nevezzük KRESZ-nek. Ebben közúti jelzések (jelzőtáblák, jelzőlámpák, útburkolati jelek) segítségével úgy szabályozzák a forgalmat, hogy abban bárki személy és vagyonbiztonság veszélyeztetettsége nélkül tudjon közlekedni. A KRESZ egy olyan rendszer, melyet a világon mindenütt ugyanúgy használnak és értelmeznek.

Tulajdonképpen egy jelrendszer, ami pl. táblák segítségével megmutatja a közlekedés résztvevőinek az adott útszakaszra vonatkozó szabályokat. A KRESZ a szállítandó termékkel kapcsolatos tevékenységektől függetlenül több feladatot is kioszt a teherautó sofőrökre.

A tehergépkocsi-vezető fő tevékenységei az alábbiak:

- ◆ ellenőrzések,
- ◆ szállítási okmányok vezetése,
- ◆ az áruk fel-, illetve lerakása,
- ◆ vezetés,
- ◆ szerelés, javítás.

Ellenőrzések

Indulás előtt kötelező ellenőrizni a tehergépkocsi műszaki állapotát, pl. jó-e a fék, égnek-e a különböző visszajelzők (lámpák, index, fék), továbbá a pakolás végeztével azt, hogy biztonságosan van-e rögzítve a szállítmány. A sofőrök ellenőrzik még a gumik megfelelő nyomását, a motor olajsintjét, és azokat a műszaki paramétereket, melyek biztosítják az áruk zökkenőmentes leszállítását. Amennyiben valamilyen rendellenességgel találkoznak, a telephelyen lehetőségük van a hiba elhárítására, és így nem kell az út mellett vesződni a lerobbant tehergépkocsival. Az ellenőrzés tehát az ő érdekük is és nem csak a szabályok által rájuk kényszerített „szükséges rossz”.

Szállítási okmányok vezetése

A napi kötelező feladatokhoz tartozik még a papírmunka is. Indulás előtt a sofőr kitölti a menetlevelet, melyben felírja a célállomást, és az ehhez szükséges kilométer mennyiséget.

Ezután átveszi a szállítólevelet, melyben szerepel az áru pontos megnevezése a mennyiség feltüntetésével egyetemben. A KRESZ megszabja azt is, hogy a tehergépkocsi-vezető egyhuzamban hány órát tölthet a volánnál. Ez azért fontos, mivel a vezetés megterhelő tevékenység, és a fáradt sofőr reflexei lelassulnak, mely balesetek előidézéséhez vezethet. A modern gépjárművekbe ezért a kilométeróra alá taométert szerelnek, mely rögzíti a napi vezetési jellemzőket. A rendőrök ellenőrizve ezt könnyen eldönthetik, hogy a vezetők betartották-e az előírt szabályokat. A rendőrök különben a sofőrök mumusai, akik időnként bírságok kiszabásával vésik a vétkes memóriájába a közlekedési szabályok betartásának fontosságát.

Az áruk fel-, illetve lerakása

A szállítandó anyagok sokféleségének következtében a tehergépjárművek felépítménye is különbözőképpen fejlődött. Az ömlesztett árukat (sóder, homok, szemestermények, stb.) általában markolóval pakolják fel a tehergépkocsira. Itt a kirakodás csak egy mozdulat a sofőrnek, és már ömlik is le az áru a billenő platós teherkocsiról.

Az ömlesztett anyagnál a rakodás egyszerű dolog, de más a helyzet a darabos és törékeny áruknál, pl. a tégláknál, amelyek lebillentve ripityára törnének. Ezeket általában fix-platós tehergépkocsikkal szállítják, melyre KCR darut szerelnek, aminek a használatával már könnyű fel és lerakodni a téglabálákat vagy gerendákat. A raklapokra feltett anyagok fel-, illetve lepakolásánál nagy segítséget jelenthetnek még a targoncák. Vannak azonban áruk, melyeket a sofőrnek kell kézzel felpakolnia. Egy költöztetés alkalmával, pl. a sok törékeny berendezési tárgyat csak kézzel lehet pakolni.

A vegyi anyagok töltése és szállítása, mérgező hatásuk, tűz- és robbanásveszélyességük következtében igen felelősségteljes tevékenység. Ezeket speciális anyagokból készült tartálykocsikkal szállítják. Ilyen különleges áruk szállítása kiegészítő vizsgák letételéhez kötött. Mindezek elvégzéséhez C típusú KRESZ vizsga megléte az alapfeltétel, melyet autós oktató cégeknél lehet megszerezni. Ez után kiegészítő vizsgák letételével lehet jogosultságot szerezni, pl. a veszélyes vegyi anyagok szállítására, vagy a KCR daruk kezelésére.

Vezetés

A sofőrök legfontosabb tevékenysége a vezetés, tehát az áru rendeltetési helyre történő eljuttatása. Ez tulajdonképpen a tehergépkocsi irányítószerkezeteinek (pedálok, kormány,

index, ablaktörlő, lámpa, stb.) kezelését jelenti. A mindenkori időjárási- és útviszonyok jelentősen hatnak a vezetésre. Télen, a síkos utakon eltérő módon kell vezetni, mint általában. Egy tapasztalt sofőr mindig tudja, hogy ezek hatására milyen vezetési technikát kell alkalmaznia.

Szerelés, javítás

Bármilyen gondos is a tehergépkocsi-vezető, meghibásodásokra, lerobbanásokra mindenképpen fel kell készülnie. Murphy törvénye jól rávilágít erre: „ami elromolhat, az el is romlik”. Gyakran látunk az utak mellett olyan vezetőket, akik szerelik teherjarmúvüket. Ilyenkor a vezető különböző kulcsok segítségével próbálja megszüntetni a meghibásodást. Ez azonban csak egyszerűbb hibáknál lehetséges. A komolyabb meghibásodások alkalmával már az autószerelőké a főszerep.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

Anyagok:

- ◆ üzemanyag (benzin, gázolaj, gáz),
- ◆ kenő-, hidraulika-, fékolajok,
- ◆ zsírok,
- ◆ fagyálló- és ablakmosó-folyadék,
- ◆ a kocsi pótalkatrészei (gyertyák, légszűrők, olajszűrők stb.),
- ◆ a szállítandó áru (ömlesztett, darabos, vegyi, stb.).

Eszközök:

- ◆ elakadásjelző háromszög,
- ◆ egészségügyi csomag,
- ◆ emelők,
- ◆ vontatókötelek,
- ◆ szerszámok (kulcsok, csavarhúzó, stb.),
- ◆ pótkerék,

- ◆ akkumulátor,
- ◆ hólánc, stb.

Műszerek:

- ◆ a gépkocsi beépített műszerei (olajnyomásmérő, töltésmérő, lámpabekap-csolásjelző, indexkijelző, hűtővíz-hőfokjelző, stb.),
- ◆ akkumulátortöltő,
- ◆ kompresszor (gumi felfújása), stb.

Hol végzi a tehergépkocsi-vezető a munkáját?

A tehergépkocsik vezetése állandó helyváltoztatással jár. A konkrét úti cél mindig a szállítást megrendelő igénye szerint alakul. Mivel ez esetenként több száz kilométert is jelent naponta, így többször előfordul, hogy kora hajnalban kezd, és éjszaka végez a vezető. Ilyenkor persze nem árt, ha egy váltótárs is utazik a sofőrrel, így ha valamelyik elfáradt, akkor a másik veszi át a volánt. A vezető tehát hosszú órákat tölt el az utasfülkében. A tehergépkocsi konstruktőrök ezért igyekeznek minél komfortosabbá varázsolni a fülkét, mely így már sokszor klimatizált és különleges rugózású lesz.

A gépjármű pakolása a szállítandó terméktől függően a szabadban, vagy raktárhelységben történhet. A szerelési munkákat általában műhelyben végzik, de egy lerobbanás alkalmával, akár az is előfordulhat, hogy hóesésben vagy szitáló esőben kell a javítást végezni. A kamionok vezetése, főleg külföldi fuvarok alkalmával különleges életmódnak számít. Ilyenkor a vezető akár heteket is eltölthet távol az otthonától, éjszakáit panziókban vagy az utasfülkéből nyíló hálófülkében töltve. Ez az életmód csak azoknak ajánlható, akik bírják a családtól való távollétet és az otthon megszokott kényelem sem létfontosságú számukra.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba?

A tehergépkocsi vezetés változatos tevékenység. A sofőr kapcsolatrendszerét befolyásolja, hogy önálló vállalkozóként vagy egy cég alkalmazottjaként végzi a munkáját. Alkalmazottként az adott cégtől függően a szállítási irodától, vagy a főnöktől kapja a

konkrét feladatot, melyet magánvállalkozóként ő beszél le a megrendelővel. Amennyiben hosszabb utakra is elmegy, sokszor kap kísérőt maga mellé, aki segít az áru pakolásában, és amennyiben elfáradt átveszi tőle a volánt. A közúti ellenőrzések során kapcsolatba kerül a rend őreivel, városi parkolásoknál pedig a parkolóőrök nehezítik meg az életét. Lerobbanások alkalmával a szerelő szakemberek és az autómentők húzzák ki őt a csávéból. A legfontosabb kapcsolata talán a célállomáson dolgozó árut átvevő személy. Ő igazolja le, hogy megtörtént-e az áru leszállítása a megfelelő minőségben (sérülésmentesen) és mennyiségben. Az üzemanyag-töltőállomás kezelői is napi kapcsolatban állnak a sofőrrel. Mivel a közlekedés tömegmértű, így a gyalogostól kezdve a személyautó-vezetőkhöz bezárólag minden közlekedő közvetett kapcsolatban áll a tehergépkocsi-vezetővel. Balesetek bekövetkeztével sajnos ez a kapcsolat közvetlenné is válhat

Követelmények

Fizikai igénybevétel, környezeti ártalmak, egészségügyi kizáró okok

A tehergépkocsi vezetés az állandó koncentráció miatt elsősorban *pszichikai téren* jelentős terhelést a sofőrök számára. A *fizikai igénybevétel* akkor lehet komoly, ha a kézzel történő pakolás a jellemző. Gondoljunk csak bele, milyen megerőltető lehet, pl. 40 t cement fel- és lepakolása. A sok helyen azonban ma már markolók, targoncák és daruk segítik a rakodást. A pedálok, a kormány és a kezelőszerkezetek kezelése a gépkocsi műszaki állapotától függően megterhelik a *vezető láb, kar és kézizmait*. A szerelések alkalmával sokszor kell *görnyedni, vagy guggoló testhelyzetben* dolgozni, sőt időnként a gépkocsi alá is be kell feküdni.

A *környezeti ártalmak* közül legjelentősebb talán az állandó *balesetveszély*. Elég egy pillanatnyi figyelemlankadás és már be is következett a baj. Sajnos néha hiába gondos a sofőr, időnként így is bekövetkezik a baleset egy másik vezető vétkessége következtében. Általánosságban azért elmondható, hogy amennyiben mindenki betartja a közlekedési szabályokat úgy a balesetek bekövetkezésének kockázata minimálisra csökkenthető. További környezeti ártalom lehet a vezetés közben állandóan fennálló *egész testre kiható vibráció*. A *veszélyes anyagok* szállításánál az előírások betartása kiemelkedően fontos. A

szállított anyagok jellegükből adódóan veszélyeztethetik a sofőr egészségét. Egyes anyagok szállítása, pl. jelentős porterheléssel jár. Szerelések alkalmával a kenőanyagok allergikus megbetegedéseket okozhatnak. A fülkéből történő ki- és beszálláskor - főleg télen a komoly hőmérsékletingadozás következtében - a vezető ki van téve a megfázásos betegségeknek. A nagyteljesítményű tehergépkocsik időnként igen hangosak lehetnek, ilyenkor komoly *zajterhelés* érheti a vezetőt. További károsító hatás a *kipufogó gázok* káros felhalmozódásától lehet, ami szerencsére csak ritkán válik igazán veszélyessé, akár egész városokat befedő szmoggá.

Az **egészségi követelmények** közül kiemelkedőek a látáshoz és a megfelelő reakcióidőhöz kapcsolódó képességek. Ezek meglétét a hatóságok megfelelő PÁV (pályaalkalmassági vizsga) kötelezővé tételével ellenőrzik.

A fontosabb egészségi tényezők a következők:

- ◆ jó látás,
- ◆ jó szemmérték,
- ◆ ép színlátás,
- ◆ jó térlátás,
- ◆ a kezek, a karok és a lábak megfelelő mozgáskoordinációja,
- ◆ gyors reflex.

Emellett fontos még a megfelelő fizikai állapot és az ép gerinc (pl. pakolások alkalmával). A hivatásos gépjárművezetőnek nem lehet olyan betegsége, amely veszélyeztetheti a közlekedés biztonságát. A rendszer ezért úgy van kitalálva, hogy minden sofőrnek néhány évenként kötelező orvosi vizsgálaton kell részt vennie. Ha az orvos valamilyen rendellenességet fedez fel, akkor mérlegeli a baj súlyosságát, és ezt követően dönt a jogosítvány meghosszabbításáról. vagy bevonásáról.

Pszichés követelmények, készségek

Amennyiben valaki teljesen egészséges, az még mindig nem elégséges a balesetmentes közlekedéshez. A jó sofőrnél az egészségügyi követelmények mellett a pszichés, mentális

tulajdonságok megléte legalább ilyen jelentős. Ha az egészség mellé megfontoltság, nyugalom, megfelelő körültekintés, fegyelmezettség, felelősségérzet, gyors helyzetfelismerő képesség és folyamatos koncentráció is társul, akkor a vezető elmondhatja, hogy egy életre szóló szakmát választott magának. A szakma gyakorlásához szerelések alkalmával átlagos műszaki érzék, türelem és precizitás is szükséges. A sofőr nem irtózhat a piszkos kezeketől sem, mert a szerelési és rakodási munkák időnként nagyon koszosak. A térképeken és városokban történő tájékozódás jó emlékezőkészséget és áttekintőkészséget feltételez a sofőrtől. A jó kapcsolatteremtő készség és megbízhatóság a megrendelőkkel való kapcsolatnál rendkívül előnyös lehet.

Érdeklődés

Senki nem tud elégedett lenni a munkájával, ha az nem találkozik valamilyen mértékben az érdeklődési körével. A szakemberek szerint ehhez a foglalkozáshoz az alábbi 17 érdeklődési irányból a legfontosabbak a következő ábrán bejelöltek.

Szabadban végzett munka	Nővérvételekkel, állatokkal foglalkozni	Emberek között dolgozni	Testi erő kell hozzá	Formákkal, vonalakkal végzett munka	Kézi erővel, szerelvényekkel végzett munka	Technikai feladatokat ellátni	Irodában dolgozni	Emberrel segíteni	Eladni, vásárolni	Tiszta környezetben dolgozni	Gépeket összeszerelni és javítani	Automata gépekkel dolgozni	Fémekkel dolgozni	Elektronikus készülékekkel dolgozni	Építőiparban dolgozni	Laboratóriumban dolgozni
			X		X						X					

Aki szereti az állandó utazással járó munkavégzést, nem idegenkedik a szerelési feladatoktól és szeret gépjárműveket vezetni, abból valószínűleg jó sofőr válhat.

Szakképzés

Mit kell tanulni a szakképzés során?

Ha valaki tehergépkocsi-vezető akar lenni, - amennyiben az orvosi alkalmassági vizsgálaton megfelelt - először is el kell sajátítania a KRESZ szabályait. A résztvevő itt

megtanulja a közúti jelzések (táblák, útburkolati jelek, fényjelek, rendőri karjelzések, stb.) jelentését. Ezt követően elsajátítja a biztonságos üzemeltetéshez szükséges műszaki, gyakorlati és elméleti fogásokat, majd felkészül arra, hogy baleset esetén az elsősegélyt tudjon alkalmazni. Amennyiben megtanulta a munka-, a tűz- és a balesetvédelmi előírásokat is, úgy elkezdheti a vezetést. A jármű kezelő-berendezéseinek megfelelő kezelése után következhet a rutinpálya, ahol pl. a szűk helyre történő tolatást, Y fordulást, stb. kell szabályosan végrehajtania a tanulónak. Ha ezeket meg tudja csinálni a tanuló, akkor következik a közúti forgalomban történő vezetés. Itt az elméleti és a gyakorlati ismeretek integrálásával a tanuló felkészül a vizsgára, tehát közvetve a későbbi önálló vezetésre.

Tantárgyak:

- ◆ közlekedési alapismeretek,
- ◆ szerkezeti és üzemeltetési ismeretek,
- ◆ biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés,
- ◆ járműkezelési vizsga,
- ◆ rutinvizsga,
- ◆ forgalmi vizsga,
- ◆ munkavédelem, tűzvédelem, szállítás.

Hol történik a szakképzés?

A járművezető-képzés a megyei közlekedési felügyeletek engedélye alapján különböző járművezetés-oktatására szakosodott képzőhelyeken lehetséges. Ez a bonyolult megfogalmazás tulajdonképpen azt jelenti, hogy minden olyan szervezet oktathat, amely rendelkezik a jogszabályban előírt feltételekkel, pl.:

- ◆ a megfelelő oktatóhellyel (elméleti és műszaki oktatásra alkalmas termek és szemléltető eszközök),
- ◆ a megfelelő járműparkkal,
- ◆ gyakorlópályával, rutinpályával,
- ◆ a névjegyzékbe felvett szakoktatókkal,

- ◆ iskolavezetői névjegyzékbe felvett iskolavezetővel,
- ◆ és a Közlekedési Felügyelet engedélyével.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy megyénként általában több szervezet foglalkozik tehergépkocsi-vezetők képzésével, melyeket a megyei Közlekedési Felügyelet ellenőriz. Így tehát először is célszerű felvenni a kapcsolatot a felügyelet információs részlegével, és megszerezni az oktató cégek adatait. Ezt követően a jelentkező a cégeket egyenként felhívva már könnyen eldöntheti a képzés helyének, órabeosztásának és költségének ismeretében, hogy melyik oktató céget választja.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

A tehergépjármű vezető egy olyan foglalkozás, melyet általában egy meglévő szakma mellé kiegészítőnek választanak az emberek. Sokan azután annyira megszeretik ezt a különleges életmódot, hogy kizárólag ezzel akarnak a későbbiekben foglalkozni.

A jogszabály előírja a képzéshez szükséges minimumot, így vizsgára csak az bocsátható, aki legalább 8 általános iskolai végzettséget igazol. A jogszabály a különböző gépjármű-kategóriákhoz különböző vizsgák letételét rendeli. Az alábbiakban leegyszerűsítve a szabatos törvényi megfogalmazás nélkül közöljük a különböző kategóriákat:

- ◆ A kat. motorkerékpár,
- ◆ B kat..... személygépkocsi,
- ◆ C kat..... tehergépkocsi,
- ◆ C + E kombinált kat..... pótkocsis tehergépkocsi,
- ◆ D kat. busz,
- ◆ D + E kombinált kat. busz és pótkocsi,
- ◆ Mg kat..... mezőgazdasági vontató, stb.

Esetünkben a tehergépkocsi-vezetőnek a C típusú kategória megszerzésére van szüksége, melynek alapfeltétele a B kategória megléte. Ezeket vagy egyszerre szerzi meg a vizsgázó, vagy a B kategória megszerzése után külön levizsgázik a C kategóriára is. Amennyiben

pótkocsis teherautóval kíván közlekedni, le kell vizsgáznia még az E kategóriára is. Amennyiben az elméleti és gyakorlati vizsgán is megfelelt a tanuló, úgy részére a BM (Belügyminisztérium) kiállítja a megfelelő kategóriákkal bejegyzett jogosítványt.

Sok fiatal csodálattal tekint az országutak királyára a kamionra. Vonzza őket a hatalmas gépjármű feletti ellenőrzés lehetősége, ahol a sofőr a fülke magasságából tekint le az utak többi szereplőjére. További csábítást jelent, hogy többnyire külföldi fuvarokat bonyolít a sofőr, mely magában rejti az idegen kultúrák megismerését és a folyamatos élményszerzést.

Ahhoz, hogy valaki kamionvezetőként dolgozzon először is rendelkeznie kell tehergépkocsi és nehéz-pótkocsi vezetéséhez szükséges kategóriával (C+E). E mellé a külföldi fuvarok intézéséhez le kell tenni a TIR vizsgát is. A TIR vizsga keretében a tanulók a következő fontosabb ismereteket sajátítják el:

- ◆ nemzetközi szállítmányozás és fuvarozás,
- ◆ nemzetközi KRESZ,
- ◆ vámolási ismeretek.

Mennyi ideig tart, és milyen költségekkel jár a képzés?

A képzés hosszát a vizsgáztató cég határozza meg a Közlekedési Felügyelettel egyeztetve. Általánosságban azonban elmondható, hogy a képzés és vizsga kb. 3 hónap alatt lezajlik, amennyiben a vizsgázó minden vizsgáját az első nekifutásra teljesíti.

A költségekre a megcélzott kategória és az oktató cég árképzése van döntő befolyással. Általánosságban itt is elmondható, hogy kb. 100 ezer Ft a képzési költség. Amennyiben valaki regisztrált munkanélküliként vállalkozik egy ilyen képzésre, kérheti a Munkaügyi Központot a képzési költségek egy részének átvállalására. Ez azonban a központ döntési hatáskörébe tartozik, így mértéke országos viszonylatban eltérő lehet.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 31 7001 02

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A tehergépkocsi-vezető foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.